

Preocupări studentești

Motto: „Totul se petrece în mintea omului; păcatul este păcat al rațiunii, nu trupesc. Astfel, căpetenia grupului îl duce pe acesta la prosperitate sau la mizerie, la victorie sau la dezastru. Masa n-are nicio autonomie.”

Ioan Petru Culiănu, Pergamentul diafan

De-a lungul timpului persistă ideea despre existența în componența oricărei structuri sociale a unei pături diriguitoare sau intelectuale ce determină evoluția socială. „Elitele” sunt acei membri ai unei societăți care dețin o poziție superioară în cadrul ei.

Pregătirea și formarea noilor elite

Termenul cuvântului „elită” provine de la latinescul *eligere* – „a alege, a trăi” și poartă un caracter polisemantic. Reprezentanții științelor sociumane folosesc termenul în cauză pentru a desemna acel grup de oameni (valoros, cel mai bun) din societate care, prin statutul și rolul său, constituie „structura de putere”. Aceasta exercită o influență majoră sau controlează direct elaborarea și realizarea deciziilor politice, economice și sociale într-o comunitate umană.

Teoria organizațională a elitei (numită și teorie funcțională, tehnologică), este una dintre cele mai răspândite tratări elitariste, care susține ideea că constituirea unei elite competente depinde de funcțiile care în epoca dată joacă rolul dominant. Adepții ei reies din necesitatea diviziunii muncii în societate, afirmând că această necesitate corelează cu capacitățile (inclusiv, cele organizatorice) inegale ale oamenilor. De aceea, orice organizație socială trebuie să nască ierarhii și elite care să funcționeze în interesele societății.

Niciodată în istoria umanității cunoașterea nu a jucat un rol atât de decisiv, cu o așa intensitate, în economie și dezvoltarea societății ca în zilele noastre. Specific pentru începutul sec. XXI este trecerea societății informaționale spre o societate a cunoașterii. Dezvoltarea fără precedent a științei și tehnologiei, în parte datorate și tehnologiilor digitale de transmitere și prelucrare a datelor, a impus o regândire a structurilor instituțiilor.

Astăzi universitatea se află pe traseul generării noilor surse de bogăție și putere, dar locul ei nu mai este precis stabilit fiindcă ea intervine multiplu și difuz. Poate fi un instrument de dezvoltare, un mijloc de legitimare și mai poate genera și profit ca orice activitate cu comerț de servicii. Dar să nu uităm că în primul rând ea e legată de formarea și pregătirea noilor generații și a noilor „elite”. Universitatea are o legătură specială cu tineretul, cei care pot deveni o valoare pentru viitor, cei care pot face parte din viitoarea elită a societății.

În orice universitate cuvântul cheie ar trebui să fie **perspectiva**, care invocă implicat viitorul. Dar, dacă înțelegem exigențele realității, ne putem gândi la ce spunea Paul Valery: „Astăzi nici viitorul nu mai este ce-a fost odată”. Nu trebuie să glosăm pe această temă, dar putem să înțelegem că viitorul

și anume viitoare elită trebuie pregătită în ficare an altfel deoarece de ea va depinde soarta întregii societăți.

Tehnologia deține un rol important în competitivitatea oricărei țări pe piața globală și anume de ea va depinde în viitor dezvoltarea susținută a planetei. De aceea este necesar de a depune mari eforturi pentru a crea o nouă elită tehnocratică.

Prin elită tehnocratică se înțelege, de obicei, o pătură socială a purtătorilor de cunoștințe tehnico-științifice (economisti, matematicieni, tehnicieni, directori și organizatori ai procesului de producție etc.), care participă la conducerea societății în baza statutului său profesional și, deci, constituie o parte componentă a clasei conducătoare într-o societate contemporană.

Elitarismul tehnologic evoluează de cca 100 de ani. Istoriceste, conceptul de tehnocrație (grec. *techné* – meșteșug, măiestrie, artă și *kratos* – putere) apare în 1919 datorită lui William Henry Smith (inginer, SUA), care încerca să fundamenteze o teorie privind organizarea rațională a industriei epocii (cu timpul, teoria a luat sensul de „guvernare prin tehnică”). Acest concept a fost preluat de un alt american, Howard Scott, care în „Introducere în tehnocrație” (1933) pleda pentru folosirea progreselor tehnice în soluționarea problemelor economice și sociale, fără modificarea instituțiilor și structurilor politice. El mai considera că științele fizice trebuie să îndeplinească un rol decisiv în organizarea și conducerea societății, iar puterea politică trebuie transferată inginerilor. Competențele inginerilor în prezent sunt un avantaj competitiv pentru orice țară, un avantaj care trebuie dezvoltat și favorizat în Republica Moldova. De aceea, educația inginerescă trebuie să pregătească o elită inginerescă pentru a fi foarte buni pe plan profesional, moral și responsabili social.

Universitatea are o contribuție importantă la dezvoltarea elitei științifice și ingineresti și la dezvoltarea industrială și economică. Componenta educațională trebuie să asigure competențe necesare, de care are nevoie viitoarea elită inginerescă pentru a asigura o evoluție în societatea noastră.

Ion COZMA,
student FIMCM, gr. IITT-082, Catedra
TMOM

